

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Φίλιππου 51, τηλ. 234033

5 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΠΥΡΚΑΓΙΑ ΣΤΗ JET-OIL
Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Ο Πόλεμος στον Περσικό επισκίασε τον τελευταίο καιρό σχεδόν κάθε άλλο γεγονός που συνέβη μέσα ή έξω από την χώρα. Χρησιμεύει έτσι για την επιβολή κάθε είδους "λιτότητας" οικονομικής, περιβαλλοντικής, αλλά και λιτότητας στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως π.χ. συμβαίνει με τους αραβικής κατάγωγής ή όψεως κατοίκους των Αθηνών.

Για μας τους Θεσσαλονικείς, αλλά και για τους κατοίκους των γύρω περιοχών, η εικόνα από τις καιγόμενες δεξαμενές του Κουβέιτ, όπως και οι μαύρες βροχές σε περιοχές του Ιράν είναι γνωστές, έστω και σε πολύ μικρότερη έκταση. Είναι ευκαιρία λοιπόν σήμερα, πέντε χρόνια μετά την πυρκαγιά της Jet-Oil να θυμηθούμε τι έγινε και τι δεν έγινε από τότε και να προσπαθήσουμε να μετρήσουμε τις συνέπειες. Αν ο πόλεμος είναι η μεγαλύτερη οικολογική καταστροφή, στο διάστημα της "ειρήνης" το σύνολο των καταστροφών προστιθέμενο μπορεί να δώσει άθροισμα μεγαλύτερο. Και γι αυτό λοιπόν επιβάλλεται τόσο η καθημερινή εγρήγορση, όσο και η ανυποχώρητη αντίθεση σε κάθε πόλεμο.

Πριν πέντε λοιπόν χρόνια, στις 24.2.86, έγινε στην πόλη μας το μεγαλύτερο μέχρι σήμερα βιομηχανικό ατύχημα στην χώρα μας. Ενώ οι φωτιές φώτιζαν για αρκετό καιρό τις νύχτες της Θεσσαλονίκης, οι κάθε λογής αρμόδιοι προσπαθούσαν να δώσουν την εντύπωση ότι η πόλη δεν κινδύνευε. Παρ' όλες τις από τότε αποκαλύψεις, πιέσεις, εκθέσεις επικινδυνότητας ακόμη και από κρατικούς φορείς τίποτε σχεδόν δεν άλλαξε.

Οι δεξαμενές του Μαιμιάκη στήθηκαν και πάλι μέσα στην κατοικημένη περιοχή της μείζονος Θεσσαλονίκης, ενώ δίπλα τους εγκαθίστανται και νέες, όπως αυτή της MOBIL, και κοντά παραμένει η δεξαμενή-βόμβα αμμωνίας της ΣΙΓΚ.

Κανένας ουσιαστικά δεν τιμωρήθηκε για την μεγάλη πυρκαγιά, καμιά μέριμνα δεν πάρθηκε για την βελτίωση της υποδομής ελέγχου της ρύπανσης γενικότερα.

Τα προϊόντα της καύσης των χιλιάδων τόνων πετρελαίου έπεσαν στο χώμα και στα νερά, ξαναγύρισαν σ' εμάς από τις τροφές, τον αέρα και το νερό και κανένας δεν μας είπε σε τι ποσοστό ρυπάνθηκαν τα εδάφη και πως επηρεάστηκε η τροφική αλυσίδα.

Οι πολίτες παραμένουν απληροφόρητοι από άγνοια, αμέλεια ή επειδή "επιχειρησιακά" ή άλλα απόρρητα εμποδίζουν την πρόσβαση τους σε πληροφορίες σχετικά με τη βιομηχανική δραστηριότητα.

Αν περίμενε όμως κανείς πως η πυρκαγιά θα συντελούσε ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη προσοχή, είναι πολύ γελασμένος. Δυστυχώς η εγκληματική αδιαφορία της εταιρίας δεν έχει όρια. Δεσ ακόμη εγκληματικά παραδείγματα είναι πρόκληση - κυρίως για τη μνήμη μας:

- 12 Νοέμβρη 1989. Περισσότεροι από 50 τόνοι αργό πετρέλαιο χύνονται στο θερμαϊκό από ρωγμή στον υποβρύχιο αγωγό εκφόρτωσης και σχηματίζουν πετρελαιοκηλίδα 3 km. Στην εταιρία επιβάλλεται πρόστιμο 3.000.000 δρχ!

- Ιανουάριος 1990. Το δώρο της Jet-Oil για τον καινούργιο χρόνο: Σε κοινοτική έκταση της περιοχής Καλοχωρίου, 100 μ. μόλις απ' τη θάλασσα θάβονται 1000 κυβ. μέτρα στερεοποιημένων αποβλήτων (και όπως αποδείχτηκε "οπωσδήποτε περιέχουν οργανικές πολυκυκλικές ενώσεις και φαινόλες και μερικά απ' αυτά ήταν σε ημίρευστη κατάσταση γεγονός που τα κατατάσσει στα τοξικά κι επικίνδυνα"), που προέρχονται από τα υπολείματα πετρελαιοειδών της φοβερής εκείνης πυρκαγιάς του '86. Η κοινοτική αρχή του Καλοχωρίου αποδεικνύεται πως γνώριζε το γεγονός, αλλά ισχυρίζεται ότι αγνοούσε την επικινδυνότητα των ουσιών που περιέχονταν στα "μπάζα". Καταγγελίες μιλούν για κάποια φτηνά ανταλλάγματα.

Η πραγματικότητα όμως ξεπερνά τη φαντασία και της Οικολογικής Κίνησης Θεσσαλονίκης αποκάλυψε το γεγονός και κατέθεσε μνηστήρια αναφορά. Αποδεικνύεται από επίσημες έρευνες πως όχι μόνο δεν υπήρχε άδεια για την απόθεση από τις υπεύθυνες υπηρεσίες, αλλά και πως είχε γίνει ακόμη μία απόθεση το Σεπτέμβριο σε κοντινή περιοχή!! Στην εταιρία επιβάλλεται η υποβολή περιβαλλοντικών και υδρογεωλογικών μελετών αλλιώς θα της υποβληθούν -λέει- διοικητικές μέχρι και χρηματικές κυρώσεις...

Μέχρι σήμερα δεν μπορέσαμε να πληροφορηθούμε κατά πόσο συνέβη το πρώτο ή το δεύτερο, αν και έχουμε την γνώμη ότι δεν συνέβη κανένα από τα δύο. Οι "αστυνομικές" δραστηριότητες της Οικολογικής Κίνησης σταμάτησαν την εναπόθεση τουλάχιστον εκεί. Σήμερα όμως μετά τις βροχές τα χώματα που σκέπαζαν τα απόβλητα αποπλύνονται και αποκαλύπτεται τι κρύβεται από κάτω.

Ενα χρόνο μετά, η υπόθεση φαίνεται πως έμπλεξε στη δικαστική γραφειοκρατία, ενώ ~~παράλληλα γίνεται προσπάθεια για ευρύτερη νομιμοποίηση.~~

Πρέπει να πούμε πως η επίσημη ανοχή σ' αυτήν την εταιρία καταντά σκάνδαλο και συνενοχή. Εφ' όσον η ύπαρξη της είναι ασυμβίβαστη με την επικινδυνότητα της περιοχής και την εγγύτητα σε κατοικημένες περιοχές αλλά κι αφού απέδειξε πως δεν σέβεται προδιαγραφές ασφάλειας και περιβαλλοντικών επιπτώσεων (με προοπτικές και για περαιτέρω μή συμμόρφωση στο μέλλον) τα μέτρα που πρέπει να παρθούν πρέπει να 'ναι πολύ πιο δραστήρια από μια απλή μετεγκατάσταση, που άλλωστε μόνο μεταθέτει το πρόβλημα.

Η Jet-Oil είναι ακραίο παράδειγμα του στρεβλού πρότυπου ανάπτυξης που ακολουθείται, και που χαρακτηρίζεται από γρήγορα και εύκολα κέρδη περιφρονώντας φύση και άνθρωπο. Γι' αυτό και ο Μαμιδάκης επιβραβεύεται, συνοδεύοντας τον πρωθυπουργό στην Αλβανία, με στόχο να "αναπτύξει" τους "βαρβάρους"...

Εμείς συνεχίζουμε πάντως ν' αγωνιζόμαστε για εναλλακτικές λύσεις για ένα άλλο μοντέλο παραγωγής, με αυτοδιαχείριση της παραγωγικής διαδικασίας από τους εργαζόμενους και με τον πιο ευρύ κοινωνικό έλεγχο.

και ΑΜΕΣΑ:

1) Απαιτούμε το δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες για τη βιομηχανική δραστηριότητα (εργοστάσια - υπηρεσίες).

2) Απαιτούμε την εφαρμογή της νομοθεσίας για τη ρύπανση και των οδηγιών της ΕΟΚ (π.χ. οδηγία 82/501). Διεκδικούμε το δικαίωμα ατομικής προσφυγής στα δικαστήρια.

3) Στεκόμαστε αλληλέγγυοι σε πρωτοβουλίες πολιτών για την προστασία μας από τη ρύπανση και τους βιομηχανικούς κινδύνους.

4) Απαιτούμε ουσιαστική λειτουργία των δημότικών και κρατικών επιτροπών Περιβάλλοντος την πραγματική και διαφανή

λειτουργία των σταθμών ελέγχου, την επιστημονική έρευνα στο πανεπιστήμιο, την αναβάθμιση του Οργανισμού Ρυθμιστικού.

5) Ζητούμε να απομακρυνθούν οι επικίνδυνες εγκαταστάσεις, να εκσυγχρονιστεί ο εξοπλισμός και τα μέτρα προστασίας στις υπόλοιπες.

7) Καλούμε τις συνδικαλιστικές οργανώσεις να πάρουν πρωτοβουλίες για την προστασία από τη ρύπανση και για τα μέτρα ασφάλειας στους χώρους εργασίας.

Πρέπει να γίνει συνείδηση σε όλους μας πως ο αγώνας για την ποιότητα της ζωής δεν είναι πια πολυτέλεια, είναι όρος για την επιβίωση μας.

Το γεγονός ότι οι πιο σημαντικές αποκαλύψεις (ο κίνδυνος από τη δεξαμενή αμμωνίας, η ύπαρξη των καρκινογόνων ουσιών στα λαχανικά και το πόρισμα των εμπειρογνωμόνων που αποκάλυπτε την εγκληματική αδιαφορία της Jet Oil) έγιναν από την Οικολογική Κίνηση Θεσσαλονίκης, δείχνει ότι παρά το κλίμα της κοινωνικής επανάπαυσης και παθητικότητας, η κοινωνία των πολιτών μπορεί να λειτουργήσει.

Μπορούμε, αν το πιστέψουμε, να πάρουμε τη ζωή στα χέρια μας.

Για την πυρκαγιά στη Jet-Oil, τις επιπτώσεις της σήμερα, τις αποζημιώσεις, τη συσχέτιση της με τον πόλεμο στον Κόλπο θα συζητήσουμε με εισηγητές τους Γιάννη Τζιώλα και Χρήστο Μουκατατζή, πρώην πρόεδρο της Κοινότητας Καλοχωρίου, στα γραφεία της Οικολογικής Κίνησης, Φιλίππου 51, την Δευτέρα 25.2.90 ώρα 8.00 μ.μ. θα προβληθούν σλάιτς και θα ακολουθήσει συζήτηση.